Univerza v Ljubljani
Fakulteta za socialno delo

Mateja Vončina

Socialni status mladih v Sloveniji

Diplomsko delo

Ljubljana, 2019

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za socialno delo

Mateja Vončina

Socialni status mladih v Sloveniji

Diplomsko delo

Mentor doc. dr. Srečo Dragoš

Ljubljana, 2019

Zahvala

Zahvaljujem se študentom, ki so izpolnili vprašalnik.
Iskreno se zahvaljujem svoji družini, brez katere tega diplomskega dela ne bi bilo.
Posebna zahvala gre vsem mojim prijateljem, ker brez vaših spodbudnih besed in pomoči ne bi prišla do konca.

Socialni status mladih v Sloveniji
Povzetek diplomskega dela:

Na mladih svet stoji je rek, ki ga pogosto slišimo, kadar se govori o mladih. Rek, ki nam da misliti, da so mladi v naši družbi cenjeni. Vendar nam podrobnejši pogled razkrije, da morda le ni tako. Družba od mladih pričakuje, da bodo v njej aktivno sodelovali. Po drugi strani pa jim ne omogoča, da bi dosegli samostojnost. Pomemben mejnik na prehodu iz mladosti v odraslost je prva zaposlitev, ki bi mladim omogočila, da postanejo polnopravni člani družbe. Večina mladih na današnjem trgu dela v Sloveniji ne najde ustrezne, varne zaposlitve. Mladi v Sloveniji so zelo izobraženi, vendar njihovega znanja ne izkoriščamo tako, kot bi ga lahko. Posledice so beg možganov in nezadovoljstvo z življenjem tistih, ki ostanejo v državi.

Ključne besede: brezposelnost, tveganja, zaposlovanje, socialna politika, mladost

Social status of young people in Slovenia
Graduation Thesis Abstract:

The future of the world is in the hands of young people is something we often hear today. This makes us think that young people are valued in our society. However a more thorough examination might show us that this is not the case. Society is expecting young people to be active participants but on the other hand does not enable them to become active. The first job is an important milestone which helps young people to become independent. Most young people in Slovenia today can not find a safe employment. They are very educated but their knowledge is not being used in the market. Consequently young people are moving out of the country and the ones who are staying are not satisfied with their life.

Key words: unemployment, risks, employment, social policy, youth

Vsebina

1. Uvod 13
2. Teoretični uvod 15
   1.1. Opredelitev mladosti 15
   1.2. Študenti v Evropi in Sloveniji 15
   1.3. Socialni status 16
   1.4. Vloga države pri zaposlovanju 17
3. Metodologija 21
   1.5. Problem 21
   1.6. Vrsta raziskave, raziskovalna vprašanja s hipotezami 21
   1.7. Spremenljivke, indikatorji, vrednosti 22
   1.8. Merski instrumenti in viri podatkov 23
   1.9. Populacija in vzorec 23
   1.10. Zbiranje podatkov 23
   1.11. Obdelava in analiza podatkov 23
4. Rezultati 25
   1.12. Rezultati ankete 25
   1.13. Primerjava rezultatov glede na kraj bivanja 39
   1.14. Primerjava rezultatov glede na socialni status 40
   1.15. Primerjava rezultatov glede na smer študija 42
   1.16. Preverjanje hipotez 43
5. Razprava, sklepi in predlogi 46
6. Uporabljena literatura 50
7. Priloge 53
   1.17. Priloga A: Anketni vprašalnik 53

Kazalo grafov

Graf 1: Spol 10
Graf 2: Starost 11
Graf 3: Regija 12
Graf 4: Fakulteta 13
Graf 5: Ocena socialnega statusa 14
Graf 6: Izobrazba staršev 15
Graf 7: Plačilo življenjskih stroškov 16
Graf 8: Primanjkljaj denarja v zadnjem letu 17
Graf 9: Plačilo stroškov študija 18
Graf 10: Drugi načini plačila študija 19
Graf 11: Zadovoljstvo z življenjskim standardom 20
Graf 12: Možnosti za zaposlitev v Sloveniji 21
Graf 13: Soglašanje s trditvijo 22
Graf 14: Selitev v tujino 23
Graf 15: Socialni status glede na stalno prebivališče 24
Graf 16: Socialni status na fakultetah 25
Graf 17: Zadovoljstvo z življenjskim standardom glede na socialni status 26
Graf 18: Soglašanje s trditvijo glede na smer študija 27

Kazalo preglednic

Preglednica 1: Spremenljivke, indikatorji, vrednosti 8
Preglednica 2: Spol 10
Preglednica 3: Starost 11
Preglednica 4: Regija 11
Preglednica 5: Fakulteta 12
Preglednica 6: Ocena socialnega statusa 13
Preglednica 7: Izobrazba staršev 14
Preglednica 8: Plačilo življenjskih stroškov 15
Preglednica 9: Primanjkljaj denarja v zadnjem letu 16
Preglednica 10: Plačilo stroškov študija 17
Preglednica 11: Drugi načini plačila študija 18
Preglednica 12: Zadovoljstvo z življenjskim standardom 19
Preglednica 13: Možnosti za zaposlitev v Sloveniji 20
Preglednica 14: Soglašanje s trditvijo 21
Preglednica 15: Selitev v tujino 22
Preglednica 16: Socialni status glede na stalno prebivališče 23
Preglednica 17: Socialni status na fakultetah 24
Preglednica 18: Zadovoljstvo z življenjskim standardom glede na socialni status 25
Preglednica 19: Soglašanje s trditvijo glede na smer študija 26

Kazalo slik

Slika 1: Stopnja tveganja revščine v Sloveniji 3

1. Uvod

M. Ule (2008) je ena izmed psihologinj, ki je zadnja desetletja preučevala slovenske mladostnike in odraščanje. Razlog za to je, da so otroštvo, mladost in prehodi v odraslost v zahodnem svetu teme, o katerih se že nekaj desetletij govori v javnosti, družbenih institucijah, politiki in znanosti. Življenje danes poteka drugače, kot je pred dvajsetimi leti, mladi podaljšujejo izobraževanje, s tem pa se povečuje njihova ekonomska odvisnost od staršev. Spremenili so se tudi pogledi družbe na odraščanje. Vse te spremembe vodijo v preoblikovanje družbe in kulture v sodobnih evropskih družbah. Zanimalo me je, kako te spremembe vplivajo na slovensko mladino in družbo. Leta 1991 je bil ustanovljen Urad Republike Slovenije za mladino. To je državni organ, ki deluje v sklopu Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. Ministrstvo je pristojno za področje mladine oz. za uresničevanje javnega interesa v mladinskem sektorju na državni ravni (Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, 2019). V šestdesetih in sedemdesetih letih prejšnjega stoletja so si mladi izborili svoje mesto v družbi, v devetdesetih letih pa se je ta proces ustavil, začeli so se vračati v zavetje doma in počasneje odraščati. Pomen mladine in mladosti se je s tem v naši družbi zmanjšal (Ule, 2011). V Sloveniji so ravno mladi tisti, ki so najbolj izpostavljeni spremembam na zaposlitvenem trgu. Poleg starejših od 50. let, hendikepiranih in dolgotrajno brezposelnih imajo tudi mladi najvišjo stopnjo brezposelnosti. Zaskrbljujoč je prav visok delež mladih, ki iščejo prvo zaposlitev in vstopajo na trg dela (Leskošek, 2009). Študente Ekonomske fakultete in Fakultete za socialno delo sem izbrala zato, ker je izobraževanje na eni usmerjeno v gospodarsko, ekonomsko panogo, na drugi pa v socialno. Zanimalo me je, ali se to kaže tudi v tem, kakšno je njihovo mnenje glede vpletenosti države v socialno politiko.

2. Teoretični uvod

1.1. Opredelitev mladosti

Mladi so na spletni strani Urada Republike Slovenije za mladino definirani kot mladostniki in mlade odrasle osebe obeh spolov, stari od 15. do dopolnjenega 29. leta (Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, 2019). Analitiki menijo, da mladi odlagajo z odraslostjo zaradi globalnih družbenoekonomskih sprememb, saj status odraslosti pridobijo na podlagi pogajanj z institucijami odrasle družbe, ne pa na podlagi vnaprej znanih kazalnikov odraslosti in norm. Raziskave v Evropi kažejo, da je za mlade naj pomembnejši dejavnik za občutenje odraslosti ekonomska neodvisnost od staršev (Ule, 2008).

1.2. Študenti v Evropi in Sloveniji

Leta 2018 je bil v Sloveniji opravljen raziskovalni projekt mladih, ki so ga hkrati izvedli v skupno desetih državah jugovzhodne Evrope. Namen te raziskave je opredeliti, analizirati in opisati odnos mladih in njihovih vedenjskih vzorcev v sodobni družbi.

Mladim so v Sloveniji pomembnejše individualne teme (zdravje, družbena pravičnost, zaščita narave), manj pa jih zanimajo splošne družbene teme (korupcija, terorizem, vojne, nezaposlenost). Posledično so mladi pri nas bolj nezadovoljni s svojim življenjem kot mladi iz drugih devetih držav jugovzhodne Evrope. Zanimivo je dejstvo, da je zadovoljstvo mladih z življenjem v negativni korelaciji z ravnjo družbenoekonomske razvitosti v državi. Najbolj zadovoljni so mladi na najmanj razvitem Kosovu, najmanj zadovoljni pa so v najbolj razviti Sloveniji. Slovenska mladina je izrazila tudi, da doživlja vse več stresa (Cupar idr., 2018).

Načrtovanje družine je postalo drugotnega pomena, mladi predvidoma načrtujejo prvega otroka pri 27,4 let starosti (27,0 v drugih državah). Na odlaganje te in drugih odločitev (skupno partnersko življenje, poroka), tako pri ženskah kot pri moških, vpliva visokošolsko izobraževanje (Hlebec in Kuhar, 2018).

Mladi v Sloveniji kažejo, glede na najvišjo stopnjo družbenoekonomskega razvoja v državi (v primerjavi s preostalimi devetimi državami), visoko stopnjo želje po emigraciji. 11% mladih si močno želi selitve v drugo državo (v drugih državah je delež 12 %). Glavni razlog za migracije so izkušnje z drugačnimi kulturami in višji dohodki. V Sloveniji se znatno pogosteje izselijo mladi z višjim družbenoekonomskim

položajem, kar kaže na to, da so dejavniki privlačnosti pomembnejši kot dejavniki nujnosti (Cupar idr., 2018).

Uradni podatki za Slovenijo sicer kažejo upad stopnje brezposelnosti med mladimi, vendar samoporočana stopnja ostaja skoraj nespremenjena že od leta 2013 in je veliko višja od stopnje, ki jo navaja Labor Force Survey (za več kot 200%). Po podatkih raziskave o slovenski mladini iz leta 2018 ima le 18% mladih, ki se ne izobražujejo ali usposabljajo, stalno zaposlitev. Preostali so brezposelni ali delajo v negotovih ali prekarnih poklicih. Od leta 2000 se je med mladimi podvojil tudi strah pred brezposelnostjo (Cupar idr., 2018).

1.3. Socialni status

Beseda socialen se v tem primeru navezuje na življenjske in gmotne okoliščine posameznika (Črnak Meglič idr., 2015).

Status je družbena pozicija, ki jo zasedajo vsi člani družbe. So kulturno opredeljeni, čeprav včasih temeljijo na bioloških dejavnikih, kot sta recimo spol in rasa. Nekateri statusi so določeni z dedovanjem, biološkimi ali drugimi lastnostmi, druge pa pridobimo načrtovano. Različne statusne skupine imajo določeno različno stopnjo ugleda in spoštovanja v družbi. Člani iste statusne skupine se zavedajo svojega skupnega statusnega položaja. Imajo podoben življenjski slog in se poistovetijo s svojo statusno skupino (Haralambos in Holborn, 2001).

Slika 1: Stopnja tveganja revščine v Sloveniji

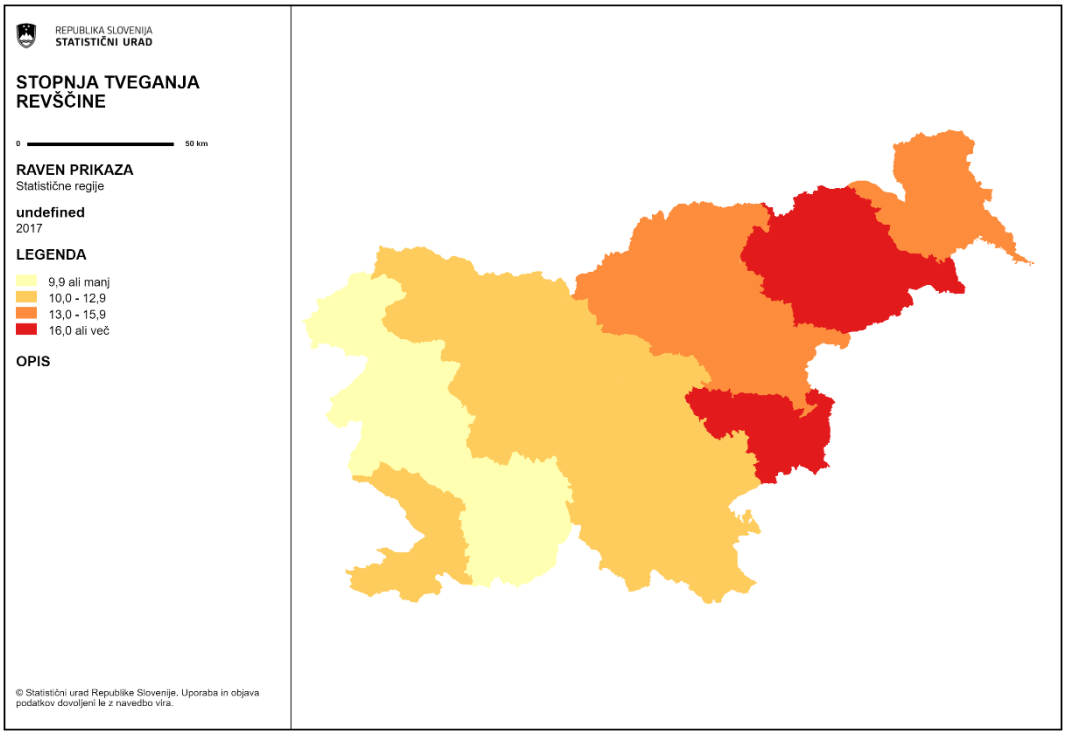

Statistični urad Republike Slovenije vsako leto izvede raziskavo o življenjskih pogojih v Sloveniji. Zadnja raziskava (2017) je pokazala, da je stopnja tveganja revščine v Sloveniji 13,3 %. Stopnja tveganja revščine je definirana kot odstotek oseb, ki živijo v gospodinjstvu z ekvivalentnim razpoložljivim dohodkom, nižjim od praga tveganja revščine. Stopnja tveganja revščine je bila najvišja v posavski (18,5 %) in podravski statistični regiji (16,4 %), najnižja pa v primorsko-notranjski (8,4 %) in goriški statistični regiji (9,8 %) (SURS, 2017).

1.4. Vloga države pri zaposlovanju

V drugem členu Ustave Republike Slovenije je zapisano, da je Slovenija pravna in socialna država (Ustava Republike Slovenije, 1991). V ožjem smislu je socialna politika skupek ukrepov, ki zagotavljajo socialno varnost posamezniku. Socialno varnost določajo načela, pravila in dejavnosti, ki omogočajo posamezniku, da je vključen v družbeno okolje, da ostane vključen in je v njem aktiven član. Pri tem je vloga države zagotavljanje socialnih in materialnih pravic, posamezniki pa prispevajo z davki in drugimi dajatvami (Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, 2019). Raziskava statističnega urada je pokazala, da bi bila stopnja tveganja revščine v Sloveniji 41,5 %, če ne bi bilo socialnih transferjev in pokojnin, kar kaže na pomembnost državne pomoči (SURS, 2017). Zgoraj navedeno potrjuje, da bi morala

Slovenija poskrbeti za to, da ustvari okolje, kjer imajo vsi državljani možnost, da se vključijo v družbeno okolje, saj jo k temu zavezuje Ustava Republike Slovenije.

Brezposelnost mladih

Sodobne družbe imajo za vrednoto delo in zaposlitev. Posledično so nezaposleni v takšni družbi postavljeni na obrobje in stigmatizirani. V Sloveniji so mladi od srednje šole naprej v strahu, da ne bodo našli zaposlitve. Ko se bliža konec šolanja, se povečuje tudi strah mladih (Čeplak, Rener, Tivadar in Ule, 2000).

Po eni strani se od mladih zahteva, da postanejo polnopravni člani skupnosti, po drugi pa so v socialni, ekonomski in politični odvisnosti, ki jim to onemogoča. Pri osamosvajanju jih ovira predvsem neurejen in negotov trg dela (Ule, 2002).

Mladi v Sloveniji pridobijo dobro izobrazbo, njihovo znanje pa na trgu dela ni dobro izkoriščeno. Oviro predstavljajo strukturni, ekonomski in politični ukrepi, ki so se zgodili v času slovenske tranzicije. Trg dela v Sloveniji sprejme v najboljšem primeru od 5.000 do 8.000 mladih diplomantov. To pomeni, da je približno 20.000 mladih, ki po koncu šolanja ne najdejo primerne, varne zaposlitve (Kramberger 2007).

Dandanes so zaposlitvene možnosti spremenjene, več je manj varnih zaposlitev (za določen čas ali za krajši delovni čas). Zaposlovanje mladih v takšnih nestabilnih zaposlitvah ima lahko različne socialne in družbene posledice. Še posebej zaskrbljujoča je težja zaposlitvena možnost mladih žensk. Te so bolj ogrožene z brezposelnostjo in se vanjo vračajo pogosteje, kljub temu, da imajo v povprečju višjo izobrazbo kot moški. Raziskave nezaposlenih mladih kažejo, da so ženske ena najbolj ogroženih populacij na trgu dela (Ule, 2008).

Biggart idr. (2005) so z raziskavo ugotovili, da so dolgoročno v ekonomskem, socialnem in psihološkem smislu najranljivejše te skupine mladih:

- mladi, ki so predčasno izključeni iz izobraževanja in šole;
- tisti, ki naredijo neposreden prehod iz šole na delo in vstopijo v nizko kvalificirane in nestabilne segmente trga dela;
- tisti, ki po poklicnem usposabljanju vstopijo v nestabilne segmente trga dela ali postanejo nezaposleni takoj po usposabljanju;
- tisti s slabimi izobraževalnimi kvalifikacijami;
- mladi, ki nimajo finančne in / ali čustvene podpore svoje družine;
- tisti, ki gredo po alternativni poti (na primer zgodnje starševstvo).

Posledice brezposelnosti

Kako usodna je lahko za mlade brezposelnost, nas opozarjajo predvsem raziskave, ki primerjajo populacijo zaposlenih mladih s populacijo brezposelnih mladih. Študije so pokazale, da je razlika predvsem v samopodobi in samospoštovanju, poleg tega pa v stališčih do sveta in življenja. Ena izmed usodno negativnih posledic pri mladih, ki so dlje časa brezposelni, je lahko spremenjen odnos do dela. Negativen odnos do dela je obrambni mehanizem, ki preprečuje psihično stisko nezaposlenih. Med neuspešnim iskanjem dela se zmanjša motivacija, poveča se čustveni pritisk.

Možne negativne posledice nezaposlenosti so zniževanje socialnega statusa in ugleda, odsotnost samopotrjevanja in občutka lastne uspešnosti, več psiholoških stresnih situacij, na primer pri neuspešnem iskanju zaposlitve, oženje socialnih stikov in odnosov, rušenje podpornih socialnih omrežij, strah pred materialnim pomanjkanjem, povečana negotovost glede prihodnosti, zoževanje življenjskih ciljev in načrtov, zmanjševanje prizadevanj, odpovedovanje dolgoročnim odločitvam, kot so odločitev za svojo družino, rojstvo otrok.

Pri analizi teh posledic je pomembno upoštevati tudi naslednje spremenljivke socialnega konteksta: spol, regionalni kontekst in stopnjo oziroma koncentracijo nezaposlenosti v regiji, socialni oziroma družinski kontekst in ekonomske, socialne in psihične podpore, ki jih ta kontekst daje mladostniku. Odnos med individualnimi značilnostmi posameznika (spol, starost, izobrazba, kvalifikacija, delovne izkušnje, nezaposlenost) ni stabilen, temveč se spreminja v času in socialnem kontekstu (Ule, 2008).

Programi za zaposlovanje mladih v Sloveniji

Leskošek (2009) ugotavlja, da v Sloveniji nimamo nobene raziskave ali študije o zaposlovanju mladih. Država se težave loteva na podoben način kot druge države EU, z aktivno politiko zaposlovanja. Kljub temu, da je to velika težava, je programov, ki bi mladim pomagali pridobiti prvo zaposlitev in povečevali njihovo zaposlovanje, malo. Če bi lahko ukrepe načrtovali na podlagi ugotovitev neodvisnih raziskav, bi ti lahko bili veliko bolj učinkoviti.

Težava je tudi v vse težavnejšem prehodu mladih v zaposlitev, saj je v Sloveniji absorpcijska sposobnost vedno bolj izobražene mladine v delo šibka (Kramberger, 2007).

3. Metodologija

1.5. Problem

Idejo za raziskavo sem dobila v zadnjem letniku dodiplomskega študija, ker sem v tem času začela razmišljati, kakšno bo moje življenje po študiju. Kakšni bodo moji prihodki, kam se bom preselila, ali bom našla zaposlitev. Ker izhajam iz družine, ki mi ne more nuditi finančne pomoči, me je zadnji dve leti študija misel na osamosvojitev zelo bremenila. Moji vrstniki so se znašli v podobnem položaju, zato sem se odločila, da se bom temu problemu bolj posvetila v svoji raziskavi. Zanimalo me bo, kakšen je socialni status mladih na Ekonomski fakulteti in Fakulteti za socialno delo in kako ta vpliva na njihovo življenje. Zanimalo me bo tudi, kakšna so njihova pričakovanja glede prihodnosti in iskanja zaposlitve. Z raziskavo želim seznaniti javnost in mlade o njihovem statusu in njegovi pomembnosti. Namen je spodbuditi spremembe, ki bi mladim po koncu šolanja omogočile lažjo osamosvojitev. Ker bi bila raziskava celotne populacije mladih v Sloveniji preobsežna za diplomsko nalogo, sem se osredotočila na mlade na dveh različnih fakultetah. Tako bom primerjala tudi pričakovanja, razmišljanja in socialni status študentov, ki se bodo zaposlili v različnih gospodarskih panogah.

1.6. Vrsta raziskave, raziskovalna vprašanja s hipotezami

Raziskava, ki sem jo opravila je deskriptivna in kvantitativna. Kvantitativna zato, ker sem zbrala podatke, ki sem jih nato kvantitativno analizirala. Deskriptivna je, ker sem v raziskavi poskušala količinsko opredeliti osnovne značilnosti mladih v Sloveniji, ki so tik pred iskanjem zaposlitve, to lastnost pa sem primerjala s spolom, starostjo, izobrazbo njihovih staršev.

Da bi bolje raziskala položaj mladih, ki so v zadnjem letniku dodiplomskega študija, se mi zdijo pomembna naslednja raziskovalna vprašanja:

- kako svoj socialni status ocenjujejo študenti,
- ali študenti lahko pokrijejo življenjske stroške med študijem,
- kako študenti krijejo stroške študija,
- koliko anketiranih bi se preselilo ali razmišljajo o selitvi v tujino zato, da bi našli delo.

Postavila sem naslednje hipoteze:

- H1: 13 % anketiranih svoj socialni status ocenjuje kot nizek.

- H2: Vsaj 11 % anketiranih razmišlja o selitvi v tujino z namenom iskanja zaposlitve.
- H3: Študenti z nizkim socialnim statusom so bolj nezadovoljni s svojim sedanjim življenjskim standardom kot študenti z visokim socialnim statusom.
- H4: Več študentov Fakultete za socialno delo močno soglaša s trditvijo, da bi država morala narediti veliko več za to, da ljudje ne bi padli v revščino, kot študentov Ekonomske fakultete.
- H5: Socialni status anketiranih je najnižji v pomurski regiji.
- H6: 13 % anketiranih svoj socialni status ocenjuje kot nizek.

1.7. Spremenljivke, indikatorji, vrednosti

Preglednica 1: Spremenljivke, indikatorji, vrednosti

Spremenljivka	Indikator	Vrednost
Spol	Spol	Moški, ženski
Starost	Leta	20 -28
Stalno prebivališče	Regija prebivališča	Koroška/osrednjeslovenska/ gorenjska/ notranjska/ primorska/štajerska/ pomurska/ dolenjska
Fakulteta	Vpis na fakulteti	Fakulteta za socialno delo/ Ekonomska fakulteta
Socialni status	Subjektivna ocena lastnega statusa	Nizek/srednji/visok
Izobrazba staršev	Kakšna je izobrazba vaše mame in očeta?	
Plačilo življenjskih stroškov	Ali vam je v zadnjem letu kdaj zmanjkalo denarja za plačilo položnic, nakup hrane…?	Ne/da(kolikokrat)
Stroški študija	Kako pokrijete stroške študija?	V celoti sam(študentsko delo)/delno jaz, delno starši/v celoti starši/štipendija/delno štipendija, delno študentsko delo/drugo
Zadovoljstvo z življenjskim standardom	Kako ste zadovoljni s svojim sedanjim življenjskim standardom?	Lestvica od 1 do 5
Ocena možnosti za zaposlitev mladih v Sloveniji	Kako bi ocenili možnosti, da mladi ljudje v Sloveniji pridejo do zaposlitve?	Lestvica od 1 do 5
Soglašanje o vlogi države pri preprečevanju revščine	Koliko soglašate ali ne soglašate z naslednjo trditvijo: »Država bi morala narediti veliko več zato, da ljudje ne bi padli v revščino.«	Močno soglašam/soglašam/ niti-niti/ne soglašam/sploh ne soglašam
Selitev v tujino zaradi zaposlitve	Ali razmišljate o selitvi v tujino, da bi našli zaposlitev?	Da, o tem pogosto razmišljam/ občasno pomislim na to možnost /ne, zagotovo ne bom iskal/-a zaposlitve v tujini

1.8. Merski instrumenti in viri podatkov

Sama sem sestavila vprašalnik za raziskavo. Vprašalnik je sestavljen je iz dvanajstih vprašanj zaprtega, odprtega in polodprtega tipa.

1.9. Populacija in vzorec

Ciljno populacijo diplomske raziskave predstavljajo študenti zadnjega letnika dodiplomskega študija na Fakulteti za socialno delo in Ekonomski fakulteti v Ljubljani, ki so bili vpisani v študijskem letu 2017/2018. V raziskavo je vključenih 123 študentov, od tega 63 s Fakultete za socialno delo in 60 z Ekonomske fakultete v Ljubljani. Vzorec je neslučajnostni- priložnostni, ker so enote naključni obiskovalci spletne ankete.

1.10. Zbiranje podatkov

Podatke sem zbrala s spletno anketo na strani za spletno anketiranje 1ka. Podatke sem zbirala v obdobju od 12. 4. 2018 do 10. 7. 2018. Povezavo do ankete sem objavila v študijskih skupinah na spletu in prekinila z zbiranjem podatkov, ko sem imela zadostno število anketirancev za obdelavo podatkov. Anketa je anonimna in prostovoljna. Izpolnjevanje ankete traja približno pet minut.

1.11. Obdelava in analiza podatkov

Pridobljene podatke sem obdelala kvantitativno v programu Microsoft Excel. Rezultate sem prikazala grafično s tabelami ter stolpičnimi in tortnimi diagrami. S pridobljenimi podatki sem preverila svoje hipoteze.

4. Rezultati

V rezultatih bom prikazala analizo odgovorov 63 študentov in študentk Fakultete za socialno delo in 60 študentov in študentk Ekonomske fakultete. Ugotavljala bom, kolikšen (če sploh) vpliv ima kraj bivanja na socialni status, kako socialni status študentov vpliva na njihovo načrtovanje prihodnosti in njihovo zadovoljstvo s svojim življenjskim standardom. Raziskala bom tudi, kako se rezultati razlikujejo glede na smer študija.

1.12. Rezultati ankete

Preglednica 2: Spol

1.Spol		
Odgovor	Frekvenca	Odstotek
Moški	31	25,00%
Ženska	92	75,00%
Skupaj	123	100%

Graf 1: Spol

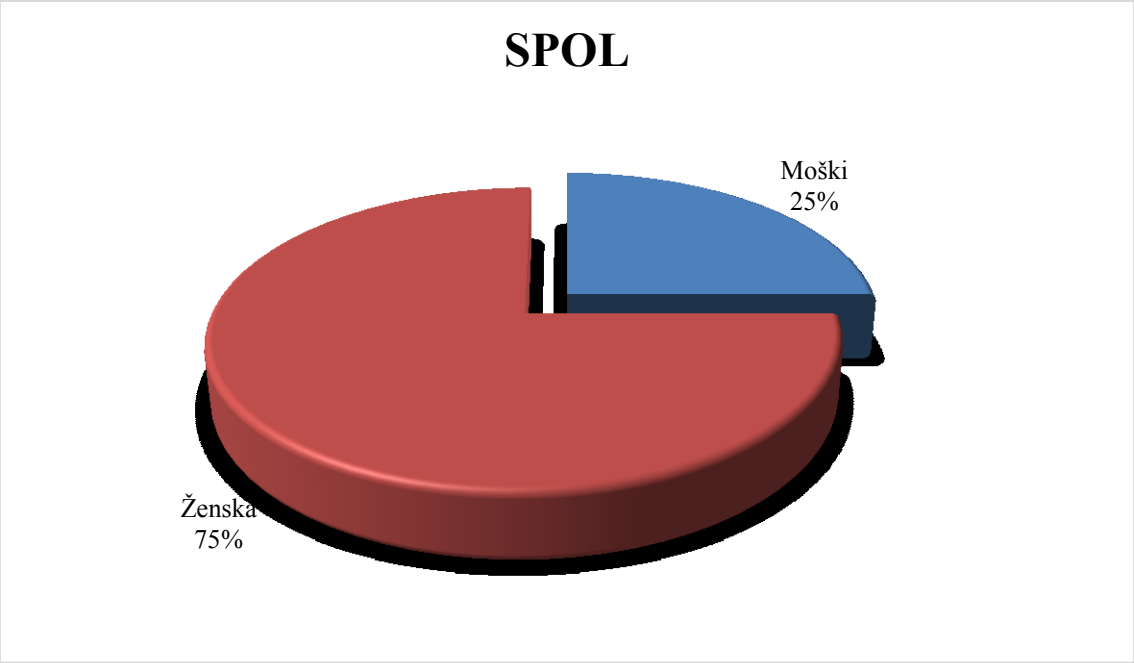

Na anketo je odgovorilo 75 % žensk in 25 % moških.

Preglednica 3: Starost

2. Starost		
Odgovor	Frekvenca	Odstotek
20	1	0,81%
21	2	1,63%
22	23	18,70%
23	33	26,83%
24	59	47,97%
25	3	2,44%
26	1	0,81%
28	1	0,81%
Skupaj	123	100%

Graf 2: Starost

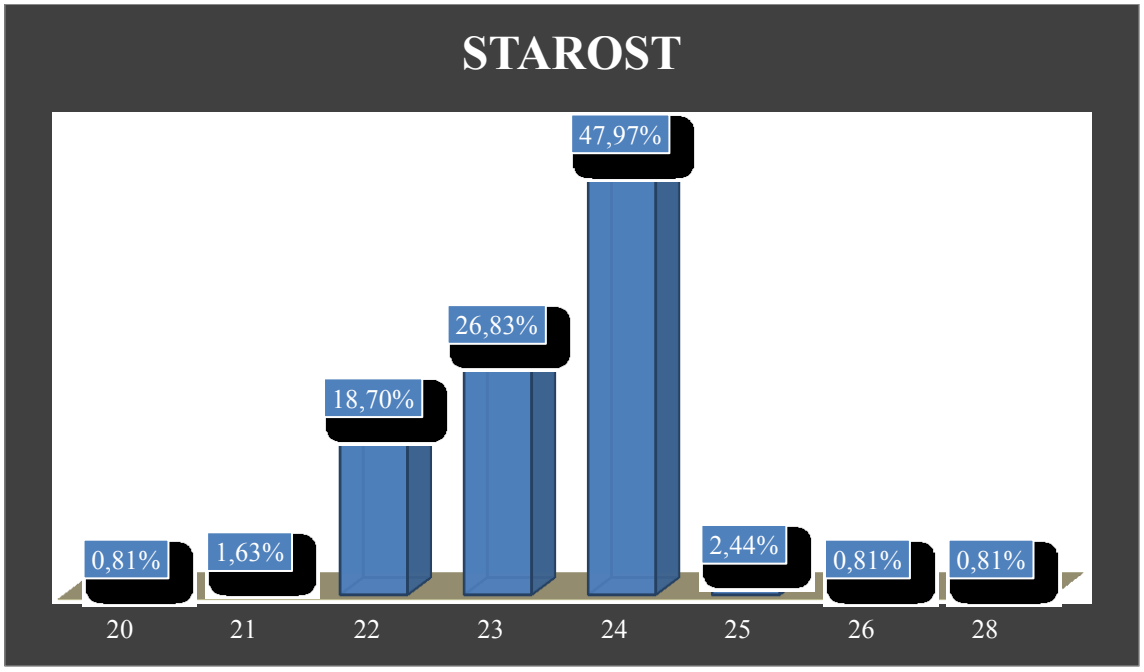

Anketiranci so stari od 20 do 28 let. Večina anketiranih (47, 97 %) je starih 24 let.

Preglednica 4: Regija

3. V kateri regiji je vaše stalno prebivališče?		
Odgovor	Frekvenca	Odstotek
Koroška	8	6,50%
Osrednjeslovenska	47	38,21%
Gorenjska	16	13,01%
Notranjska	10	8,13%
Primorska	18	14,63%
Štajerska	9	7,32%
Pomurska	8	6,50%
Dolenjska	7	5,69%
Skupaj	123	100%

Graf 3: Regija

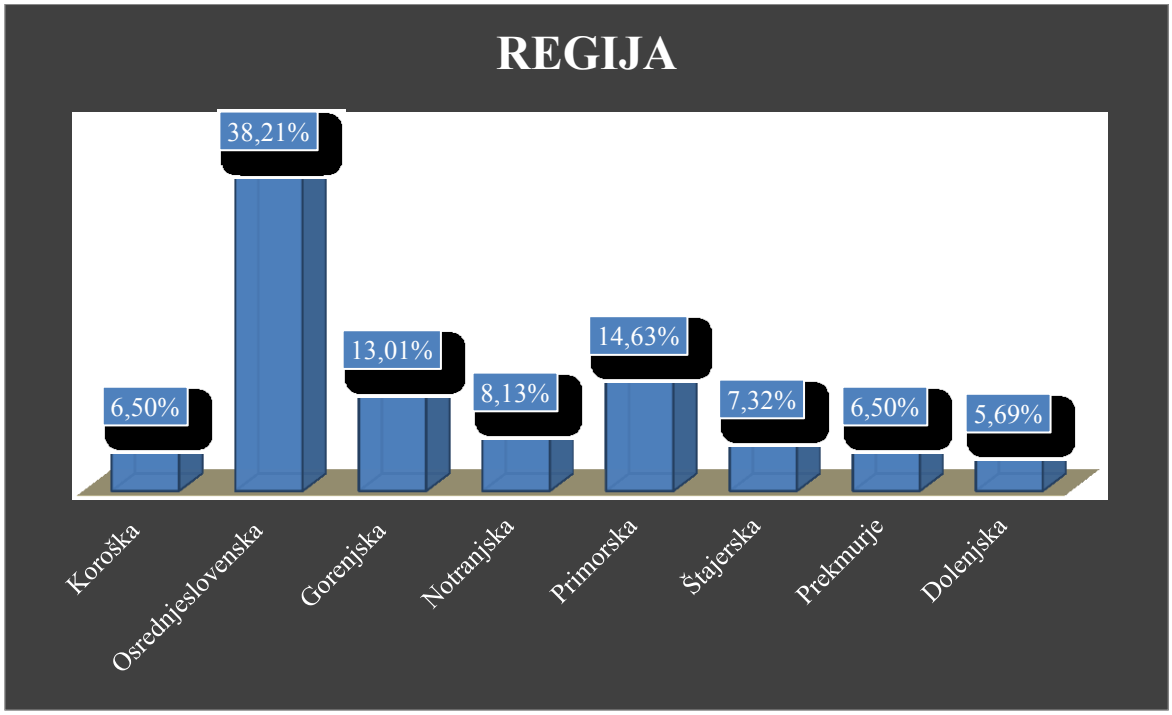

Največ anketirancev ima stalno prebivališče v osrednjeslovenski regiji (38,21%). Najmanj (5,69 %) jih prebiva v dolenjski regiji.

Preglednica 5: Fakulteta

4. Katero fakulteto obiskujete?		
Odgovor	Frekvenca	Odstotek
Fakulteta za socialno delo	63	51,00%
Ekonomska fakulteta	60	49,00%
Skupaj	123	100%

Graf 4: Fakulteta

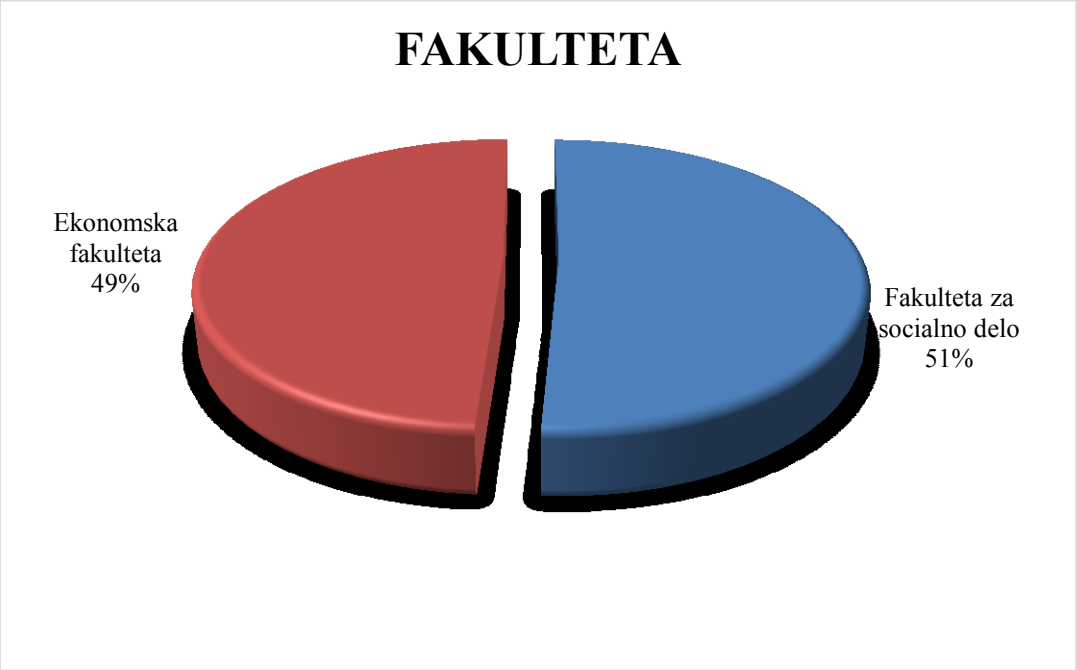

Fakulteto za socialno delo obiskuje 51 % anketirancev, Ekonomsko fakulteto pa 49 % anketirancev.

Preglednica 6: Ocena socialnega statusa

5. Kako ocenjujete svoj socialni status?		
Odgovor	Frekvenca	Odstotek
Nizek	16	14,00%
Srednji	87	70,00%
Visok	20	16,00%
Skupaj	123	100%

Graf 5: Ocena socialnega statusa

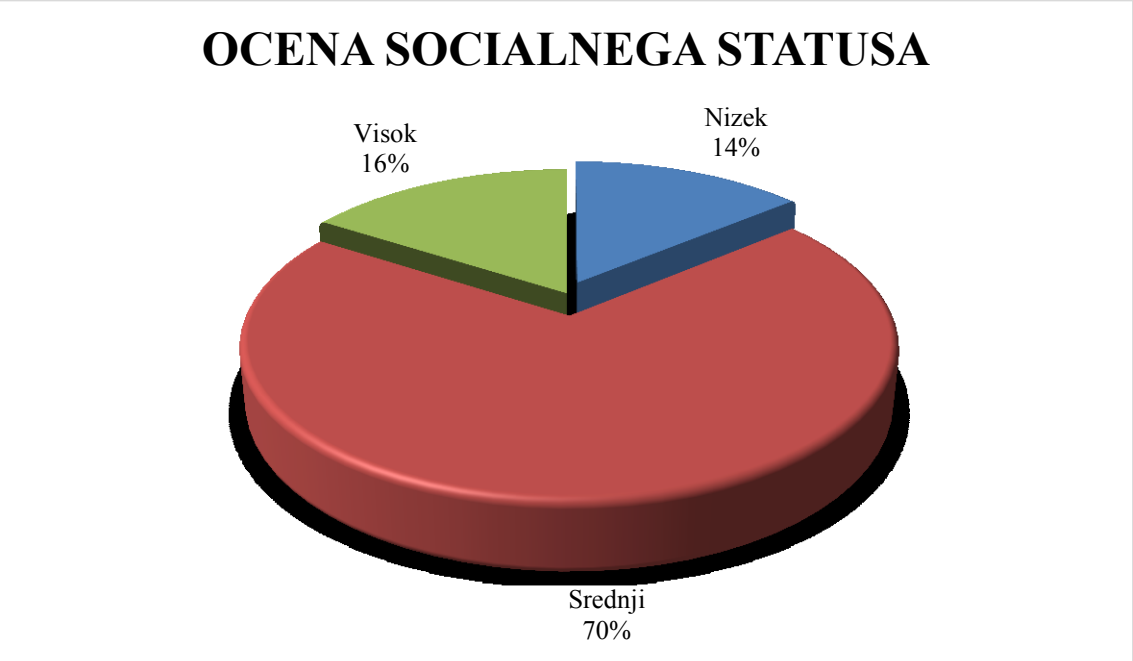

Večina študentov meni, da je njihov socialni status srednji (70 %). Študentov z visokim socialnim statusom je 16 %, najmanj (14 %) pa je študentov z nizkim socialnim statusom.

Preglednica 7: Izobrazba staršev

6. Kakšna je izobrazba vaših staršev?				
	Mama	Oče	Mama	Oče
Odgovor	Frekvenca		Odstotek	
Nedokončana OŠ	0	0	0%	0%
OŠ	7	10	5,69%	8,13%
Srednješolska	69	75	56,10%	60,98%
Višješolska, visokošolska	47	38	38,21%	30,89%
Skupaj	123	123	100%	100%

Graf 6: Izobrazba staršev

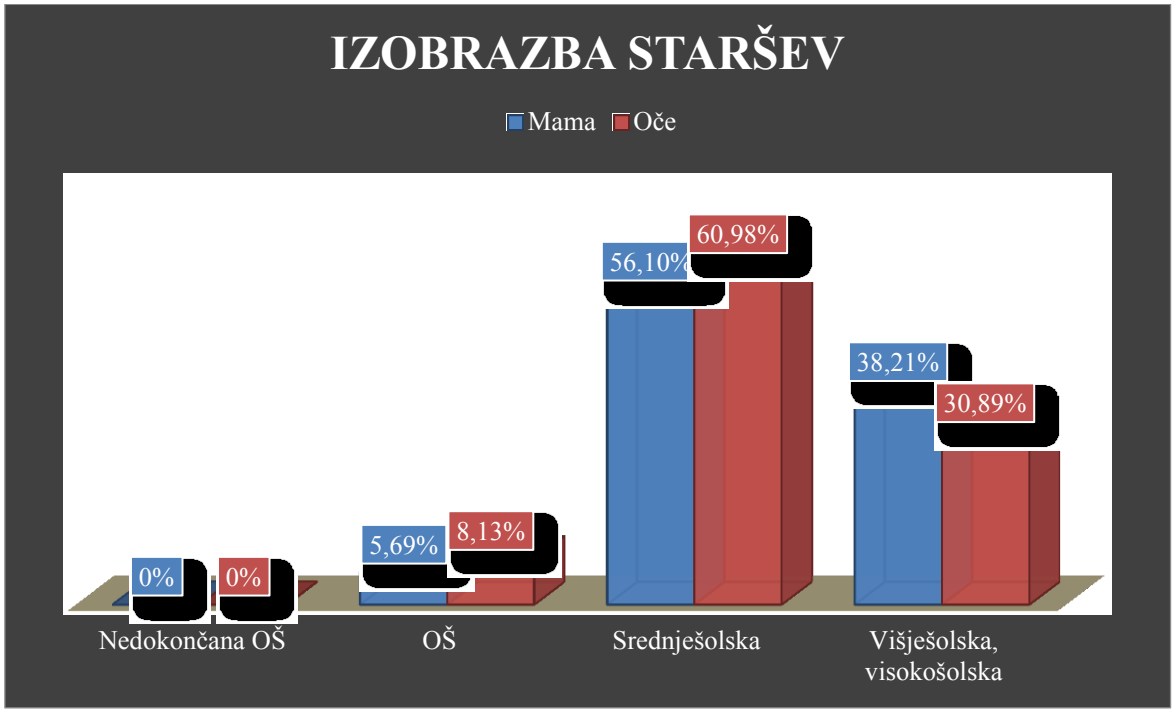

Graf prikazuj, kakšna je izobrazba staršev anketirancev glede na spol. Vsi starši imajo opravljeno vsaj osnovno šolo. Največ je staršev s srednješolsko izobrazbo. Osnovno šolo ima 5,69 % mam in 8,13 % očetov. Prav tako je odstotek očetov s srednješolsko izobrazbo(60,98 %) višji kot odstotek pri mamah (56,10 %). Razmerje se obrne pri višji in visokošolski izobrazbi, tu je namreč odstotek višji pri mamah (38,21 %) in nižji pri očetih (30, 89 %).

Preglednica 8: Plačilo življenjskih stroškov

7. Ali vam je v zadnjem letu zmanjkalo denarja za plačilo položnic, nakup hrane... ?		
Odgovori	Frekvenca	Odstotek
Da	23	19,00%
Ne	100	81,00%
Skupaj	123	100%

Graf 7: Plačilo življenjskih stroškov

Graf prikazuje zmožnost študentov za plačevanje življenjskih stroškov. Takšnih, ki jim je v zadnjem letu zmanjkalo denarja za pokritje teh stroškov, je 19 %. Preostalih 81 % študentov v zadnjem letu ni imelo teh težav.

Preglednica 9: Primanjkljaj denarja v zadnjem letu

7a. Če da, kolikokrat v zadnjem letu?		
Odgovor	Frekvenca	Odstotek
1x	1	4,35%
2x	4	17,39%
3x	5	21,74%
4x	1	4,35%
5x	4	17,39%
6x	2	8,70%
8x	2	8,70%
12x	4	17,39%
Skupaj	23	100%

Graf 8: Primanjkljaj denarja v zadnjem letu

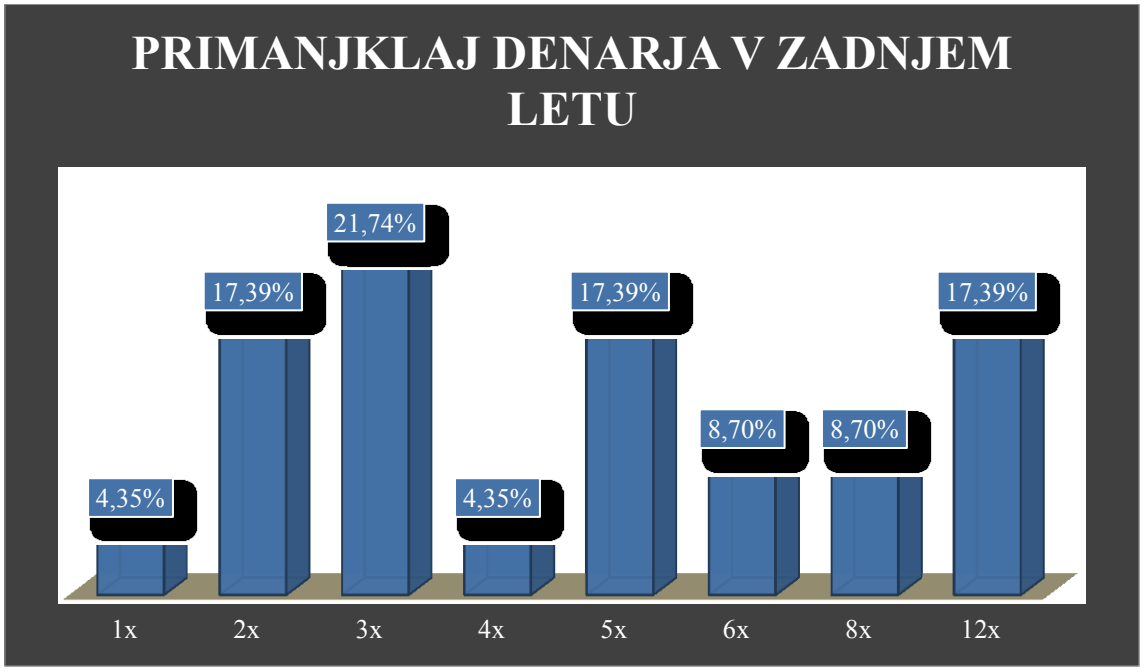

Graf prikazuje, kolikokrat v zadnjem letu študenti niso bili zmožni pokriti življenjskih stroškov. Delež tistih, ki so imeli težave celo leto, je 17,39 %. Takšnih, ki se jim je to zgodilo samo enkrat, je 4,35 %.

Preglednica 10: Plačilo stroškov študija

8. Kako pokrijete stroške študija?		
Odgovor	Frekvenca	Odstotek
Študentsko delo	16	13,00%
Delno sam/a, delno starši	36	29,00%
V celoti starši	25	20,00%
Štipendija	5	4,00%
Delno štipendija, delno študentsko delo	27	22,00%
Drugo	14	11,00%
Skupaj	123	100%

Graf 9: Plačilo stroškov študija

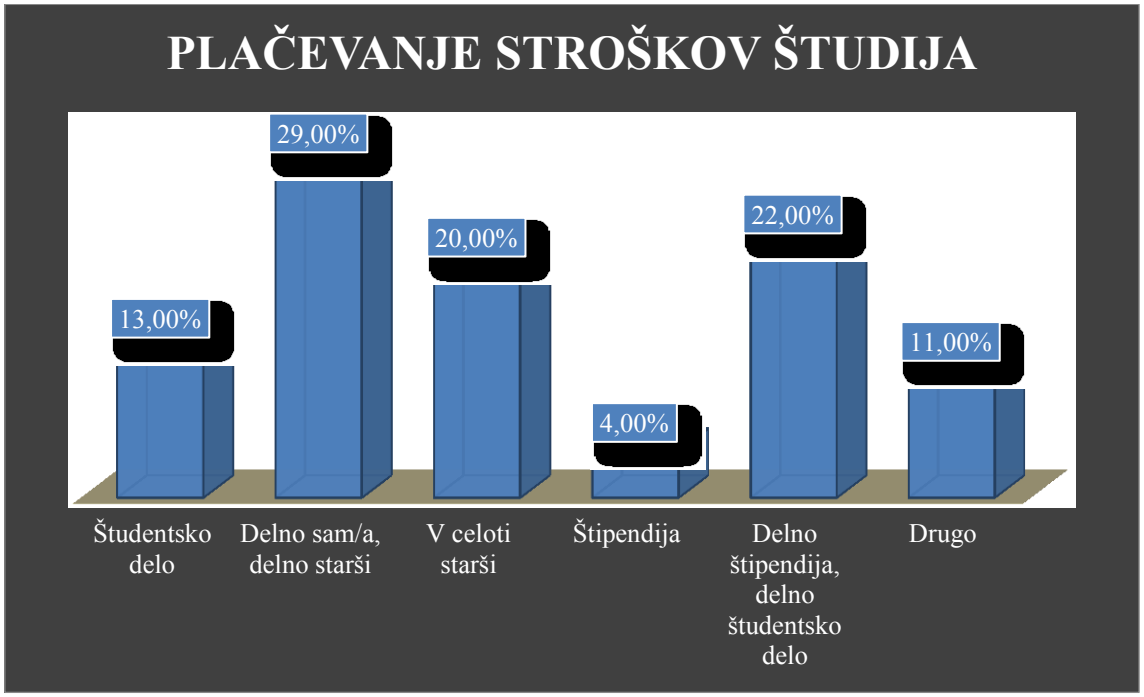

Graf prikazuje, na kakšen način študenti plačujejo stroške študija. Največji odstotek študentov plačuje stroške skupaj s starši (29 %). Na drugem mestu so študenti, ki si pomagajo s štipendijo in študentskim delom (22 %). Takšnih, ki jim študij v celoti krijejo starši, je 20 %.

Preglednica 11: Drugi načini plačila študija

8a. Drugi načini plačila stroškov študija		
Odgovori	Frekvenca	Odstotek
Štipendija, starši	10	72,00%
Štipendija, prihranki	1	7,00%
Štipendija, prihranki, študentsko delo, starši	1	7,00%
Štipendija, študentsko delo, pokojnina	1	7,00%
Štipendija, preživnina	1	7,00%
Skupaj	14	100%

Graf 10: Drugi načini plačila študija

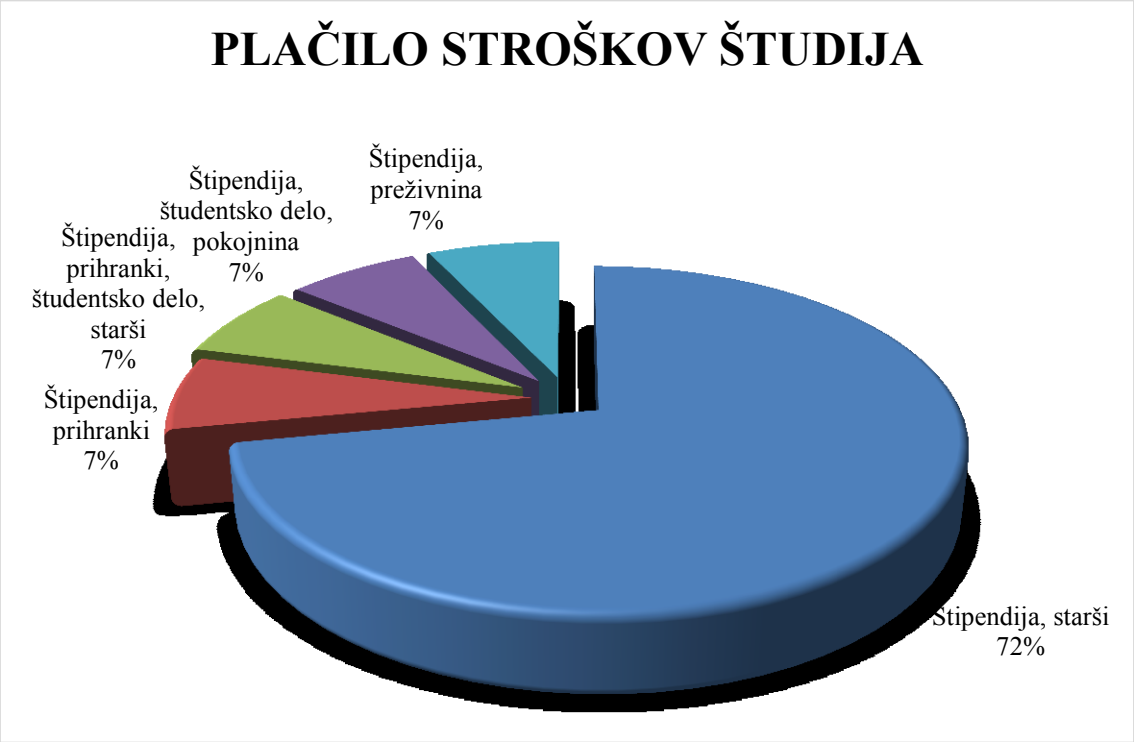

Graf prikazuje preostale načine, s katerimi študenti plačujejo stroške študija. To je največ s pomočjo staršev in s štipendijo (72 %).

Preglednica 12: Zadovoljstvo z življenjskim standardom

14. Kako ste zadovoljni s svojim sedanjim življenjskim standardom? (Ocenite na lestvici od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni izredno nezadovoljen, 5 pa izredno zadovoljen.)		
Odgovori	Frekvenca	Odstotek
1	14	11,00%
2	10	8,00%
3	49	40,00%
4	27	22,00%
5	23	19,00%
Skupaj	123	100%

Graf 11: Zadovoljstvo z življenjskim standardom

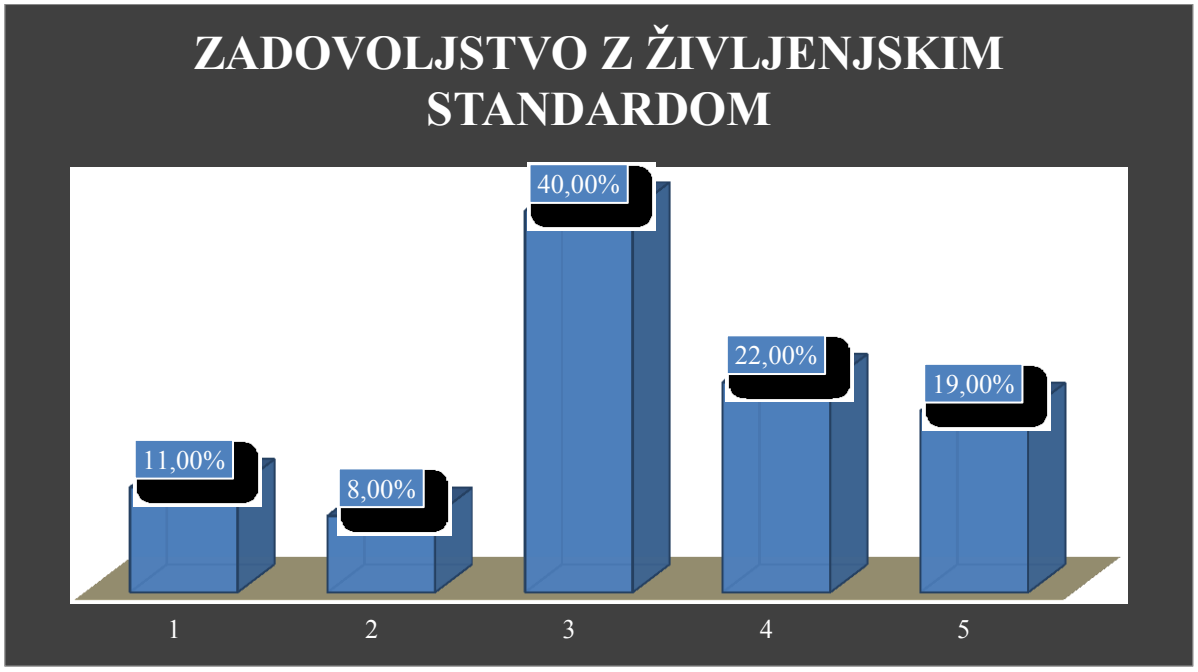

Graf prikazuje, kako so študenti ocenili zadovoljstvo z življenjskim standardom na lestvici od 1 do 5. 1 pomeni, da so izredno nezadovoljni, takšnih je 11 % študentov. Največ študentov(40 %) je izbralo 3. Izredno zadovoljnih je 19 % študentov.

Preglednica 13: Možnosti za zaposlitev v Sloveniji

15. Kako bi na splošno ocenili možnost, da mladi ljudje v Sloveniji pridejo do zaposlitve? (Ocenite na lestvici od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni izjemno slabe možnosti za zaposlitev, 5 pa izjemno dobre možnosti za zaposlitev.)		
Odgovori	Frekvenca	Odstotki
1	21	17,00%
2	37	30,00%
3	48	39,00%
4	13	3,00%
5	4	11,00%
Skupaj	123	100%

Graf 12: Možnosti za zaposlitev v Sloveniji

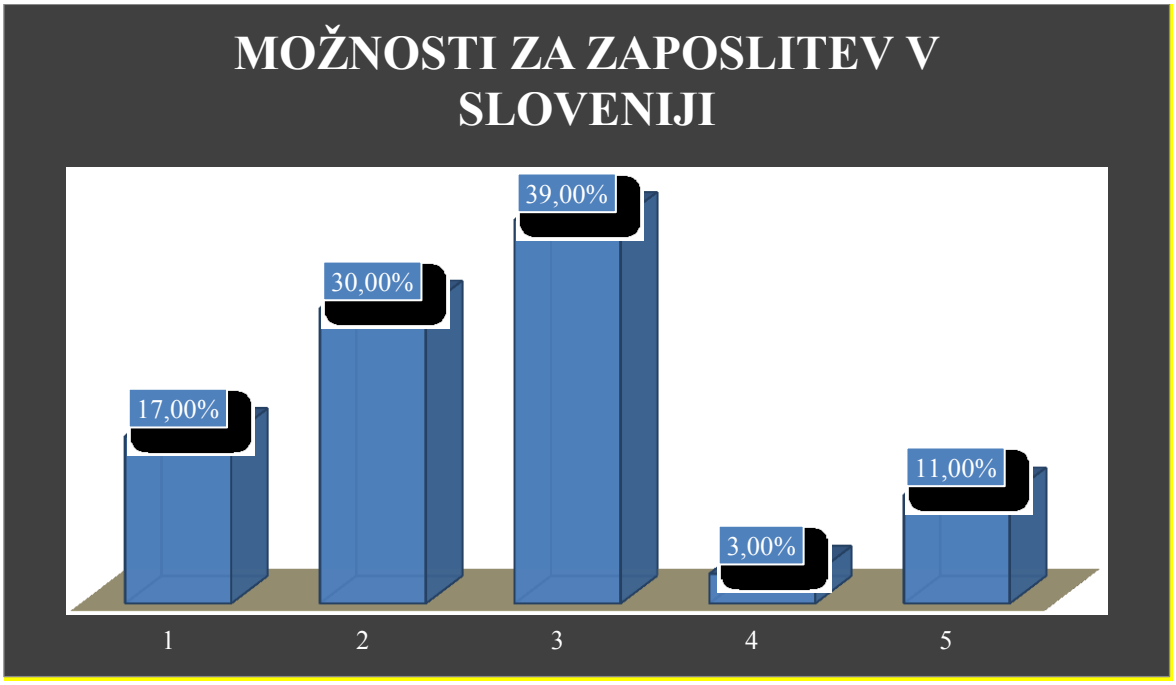

Graf prikazuje mnenje študentov glede zaposlitve mladih v Sloveniji. Na lestvici od 1 do 5 so ocenili možnosti mladih, da pridejo do zaposlitve. 17 % mladih meni, da so možnosti za zaposlitev izjemno slabe. Največ študentov (39 %) je na lestvici izbralo 3. Da so možnosti za zaposlitev izjemno dobre pa meni 11 % študentov.

Preglednica 14: Soglašanje s trditvijo

17. Povejte, koliko soglašate ali ne soglašate z naslednjo trditvijo: Država bi morala narediti veliko več zato, da ljudje ne bi padli v revščino.		
Odgovori	Frekvenca	Odstotek
Močno soglašam	55	45,00%
Soglašam	47	38,00%
Niti-niti	7	6,00%
Ne soglašam	11	9,00%
Sploh ne soglašam	3	2,00%
Skupaj	123	100%

Graf 13: Soglašanje s trditvijo

Graf prikazuje soglašanje študentov s trditvijo: »Država bi morala narediti veliko več za to, da ljudje ne bi padli v revščino.« Večina študentov (45 %) s to trditvijo močno soglaša. 6 % študentov se s tem ne strinja, vendar tudi ne nasprotuje. Zelo majhen odstotek (2 %) študentov pa s trditvijo sploh ne soglaša.

Preglednica 15: Selitev v tujino

18. Ali razmišljate o selitvi v tujino, da bi našli zaposlitev?		
Odgovori	Frekvenca	Odstotek
Da, o tem pogosto razmišljam	24	19,51%
Občasno pomislim na to možnost	61	49,59%
Ne, zagotovo ne bom iskal/a zaposlitve v tujini	38	30,89%
Skupaj	123	100%

Graf 14: Selitev v tujino

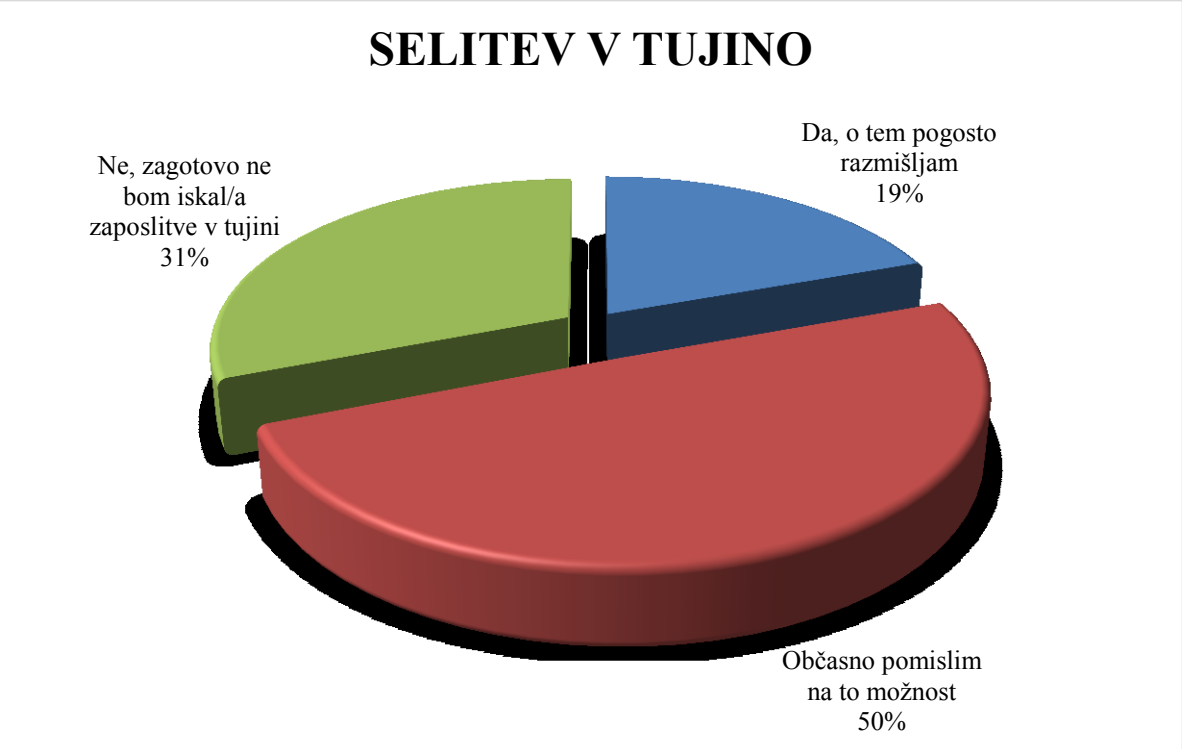

Graf prikazuje mišljenje študentov o selitvi v tujino zaradi zaposlitve. Polovica vseh študentov na to možnost občasno pomisli. O selitvi v tujino pogosto razmišlja 19 % študentov. Takšnih, ki so prepričani, da zaposlitve v tujini ne bodo iskali, je 31 %.

1.13. Primerjava rezultatov glede na kraj bivanja

V nekaterih slovenskih regijah je stopnja tveganja revščine višja, zato me je zanimalo, ali se tudi socialni status študentov razlikuje glede na to, v kateri regiji je njihovo stalno prebivališče.

Preglednica 16: Socialni status glede na stalno prebivališče

		Kako ocenjujete svoj socialni status?		
		Nizek	Srednji	Visok
Stalno prebivališče	Koroška	3(37,50%)	5(62,50%)	0(0,00%)
	Osrednjeslovenska	1(2,13%)	35(74,47%)	11(23,40%)
	Gorenjska	0(0,00%)	15(93,75%)	1(6,25%)
	Notranjska	3(30,00%)	5(50,00%)	2(20,00%)
	Primorska	0(0,00%)	15(83,33%)	3(16,67%)
	Štajerska	4(44,44%)	5(55,56%)	0(0,00%)
	Pomurska	5(62,50%)	3(37,50%)	0(0,00%)
	Dolenjska	1(14,29%)	3(42,86%)	3(42,86%)
	Skupaj	17(13,82%)	86(69,92%)	20(16,26%)

Graf 15: Socialni status glede na stalno prebivališče

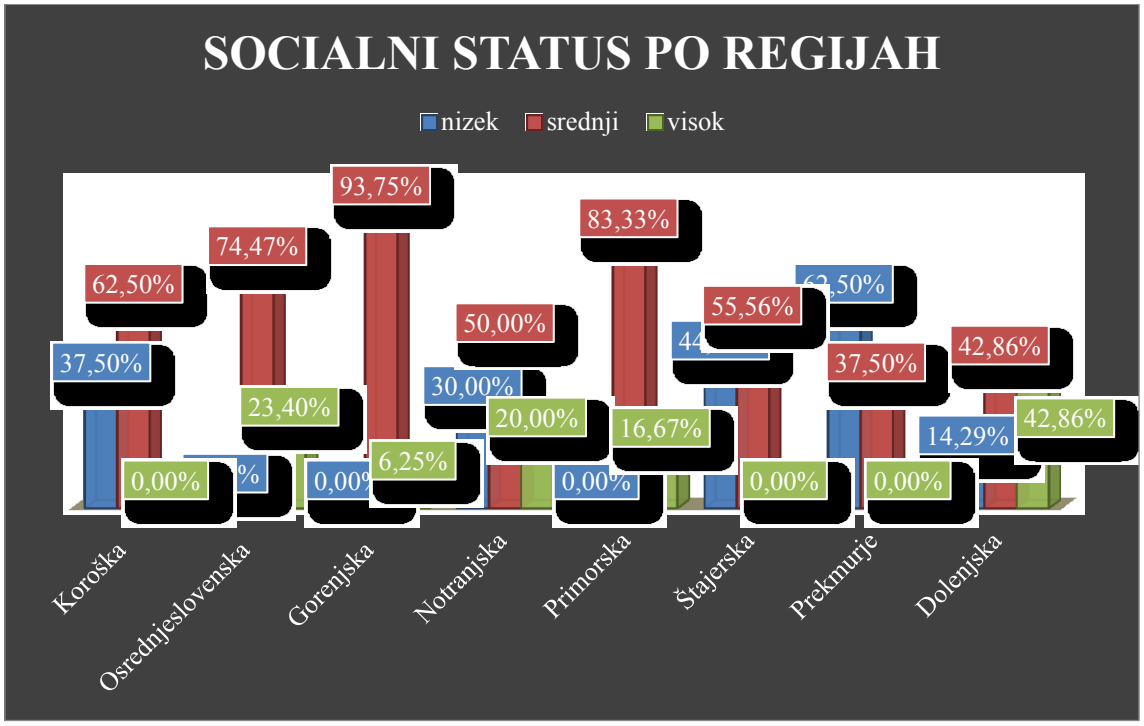

Graf prikazuje socialni status študentov glede na regijo, v kateri imajo stalno prebivališče. Rezultati ankete so pokazali, da je socialni status študentov najnižji v Prekmurju (62,50 %) in na Štajerskem (44,44 %). Najvišji pa je na Dolenjskem (42,86 %) in v osrednji Sloveniji (23, 40 %). Podatki kažejo, da večina študentov z nizkim socialnim statusom prihaja iz štajerske in pomurske regije, kjer je stopnja tveganja revščine med višjimi v Sloveniji.

1.14. Primerjava rezultatov glede na socialni status

Preglednica 17: Socialni status na fakultetah

		Obiskujem		
		Fakulteta za socialno delo	Ekonomska fakulteta	Skupaj
Socialni status	Nizek	12(70,59%)	5(29,41%)	17(100%)
	Srednji	44(51,16%)	42(48,84%)	86(100%)
	Visok	7(35,00%)	13(65,00%)	20(100%)

Graf 16: Socialni status na fakultetah

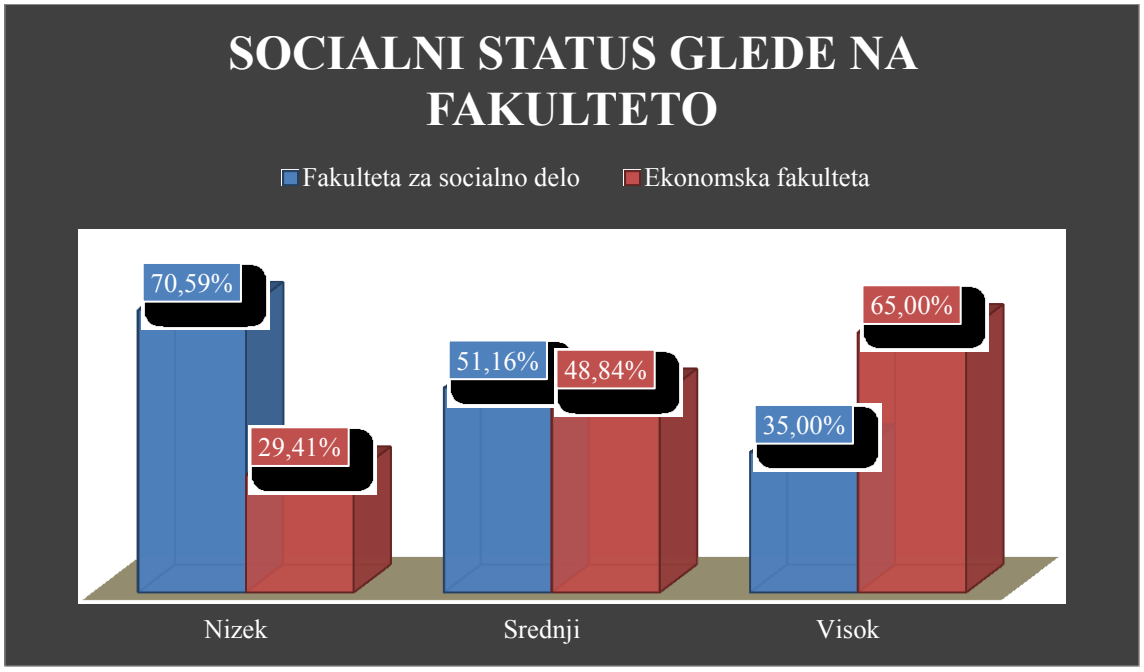

Graf prikazuje socialni status študentov glede na to, na katero fakulteto so vpisani. Nizek socialni status ima 70, 59 % študentov Fakultete za socialno delo in 29,41 % študentov Ekonomske fakultete. Študentov z nizkim socialnim statusom je na obeh fakultetah skupno 17. Največji je delež študentov s srednjim statusom. Tokrat je ta delež malo višji na Fakulteti za socialno delo (51,16 %) in nižji na Ekonomski fakulteti (48,84 %). Skupno število študentov z visokim statusom je 20. Več študentov (65,00 %) z visokim statusom obiskuje Ekonomsko fakulteto, na Fakulteti za socialno delo je ta delež nižji (35,00 %).

Preglednica 18: Zadovoljstvo z življenjskim standardom glede na socialni status

		Kako ste zadovoljni s svojim sedanjim življenjskim standardom? Ocenite na lestvici od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni izredno nezadovoljen, 5 pa izredno zadovoljen.				
		1	2	3	4	5
Socialni status	Nizek	12(70,59%)	2(11,76%)	3(17,65%)	0(0%)	0(0%)
	Srednji	2(2,32%)	8(9,30%)	46(53,49%)	26(30,23%)	4(4,66%)
	Visok	0(0%)	0(0%)	0(0%)	1(5%)	19(95%)
	Skupaj	14(11,38%)	10(8,13%)	49(39,84%)	27(21,95%)	23(18,70%)

Graf 17: Zadovoljstvo z življenjskim standardom glede na socialni status

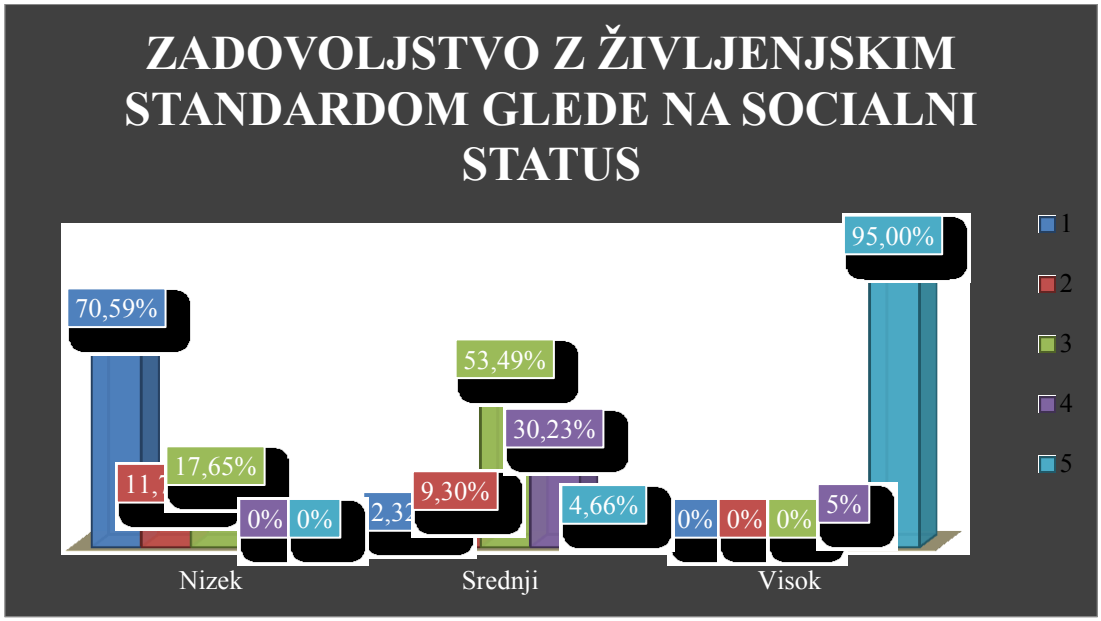

Graf prikazuje zadovoljstvo študentov z življenjskim standardom v primerjavi s socialnim statusom. Zadovoljstvo so ocenili na lestvici od 1 do 5, kjer 1 pomeni izredno nezadovoljen, 5 pa izredno zadovoljen. Večina študentov z nizkim socialnim statusom je svoje zadovoljstvo ocenila z 1 (70,59 %). Najvišja ocena, ki so jo podali študenti z nizkim socialnim statusom, je 3, nihče ni izbral 4 ali 5. Študentje s srednjim socialnim statusom so najpogosteje na lestvici izbrali 3 (53,49 %). Zelo malo jih je izbralo 1 (2,32 %). 5 je izbralo 4,66 % študentov s srednjim socialnim statusom. Najvišje zadovoljstvo s trenutnim življenjskim standardom so pokazali študenti z visokim socialnim statusom, 95 % študentov je namreč na lestvici izbralo 5. Najnižja ocena, ki so jo podali študenti z visokim socialnim statusom, je 4, takšnih je 5 %.

1.15. Primerjava rezultatov glede na smer študija

Preglednica 19: Soglašanje s trditvijo glede na smer študija

	Povejte, koliko soglašate ali ne soglašate z naslednjo trditvijo: »Država bi morala narediti veliko več zato, da ljudje ne bi padli v revščino.«				
	Močno soglašam	Soglašam	Niti-niti	Ne soglašam	Sploh ne soglašam
Fakulteta za socialno delo	39(62,00%)	22(35,00%)	2(3,00%)	0(0%)	0(0%)
Ekonomska fakulteta	16(27,00%)	25(42,00%)	5(8,00%)	11(18,00%)	3(5,00%)

Graf 18: Soglašanje s trditvijo glede na smer študija

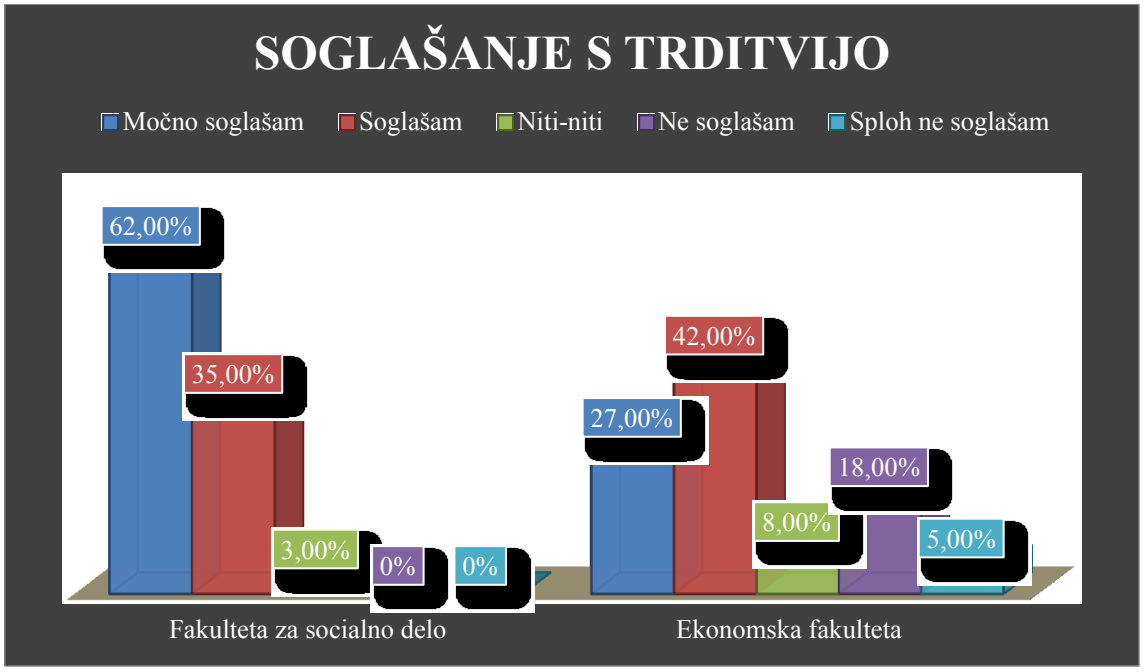

Graf prikazuje soglašanje s trditvijo o vlogi države pri preprečevanju revščine. Rezultati so prikazani glede na fakulteto, ki jo anketiranci obiskujejo. Na Fakulteti za socialno delo je delež študentov (62 %), ki močno soglašajo s trditvijo, višji kot na Ekonomski fakulteti (27 %). Na Ekonomski fakulteti je največ študentov izbralo odgovor soglašam (42 %), medtem ko je najpogostejši odgovor študentov socialnega dela močno soglašam. Odstotek tistih, ki s trditvijo ne soglašajo, je najvišji na Ekonomski fakulteti (5 %), medtem ko na Fakulteti za socialno delo tega odgovora ni izbral nihče.

1.16. Preverjanje hipotez

Namen raziskave je potrditi ali ovreči naslednje hipoteze:

H1: *13 % anketiranih svoj socialni status ocenjuje kot nizek.*

Hipotezo lahko ovržem, ker je svoj socialni status kot nizek ocenilo 14% anketiranih.

H2: *Vsaj 11 % anketiranih razmišlja o selitvi v tujino z namenom iskanja zaposlitve.* Hipotezo lahko potrdim, saj je 19% anketiranih odgovorilo, da o tem pogosto razmišljajo. Kar 50% študentov pa na to možnost pomisli občasno.

H3: *Študenti z nizkim socialnim statusom so bolj nezadovoljni s svojim sedanjim življenjskim standardom kot študenti z visokim socialnim statusom.*

Hipotezo lahko potrdim, saj so rezultati ankete pokazali, da so študenti z nizkim socialnim statusom v večini(70,59%)izredno nezadovoljni s svojim sedanjim življenjskim standardom. Večina študentov(95%) z visokim socialnim statusom je s svojim sedanjim življenjskim standardom izredno zadovoljna.

H4:*Več študentov Fakultete za socialno delo močno soglaša s trditvijo, da bi država morala narediti veliko več zato, da ljudje ne bi padli v revščino, kot študentov Ekonomske fakultete.*

H5: *Socialni status anketiranih je najnižji v pomurski regiji.*

Hipotezo lahko potrdim, saj so rezultati pokazali, da ima 62,50% anketiranih v pomurski regiji nizek socialni status.

H6: *13 % anketiranim je v zadnjem letu zmanjkalo denarja za plačilo življenjskih stroškov.*

Hipotezo lahko ovržem, saj je 19% anketiranih odgovorilo, da jim je v zadnjem letu zmanjkalo denarja za plačilo življenjskih stroškov.

5. Razprava, sklepi in predlogi

Večina anektiranih študentov je svoj socialni status ocenila kot srednji. Socialni status je višji med študenti Ekonomske fakultete. Zaskrbljujoče je predvsem dejstvo, da je visok odstotek takšnih, ki so svoj socialni status ocenili kot nizek, odstotek je namreč višji od stopnje tveganja revščine v Sloveniji. Še višji je odstotek študentov, ki jim je v zadnjem letu zmanjkalo denarja za plačilo položnic ali nakup hrane. Študenti stroške študija plačujejo s pomočjo staršev in s študentskim delom, nekaterim pa pomagajo tudi štipendije. To potrjuje, kot sem navedla v teoretičnem delu, da so takšni prispevki države zelo pomembni. Štipendije mladim pomagajo vendar so zelo nizke in ne omogočajo preživetja.

Pomembna razlika med študenti Ekonomske fakultete in Fakultete za socialno delo je pripravništvo, ki ga morajo socialni delavci opraviti po zaključku študija, če želijo delati. Število razpisanih mest za pripravnike v socialnem varstvu je prenizko, zagotovljenih pa ni niti dovolj sredstev za financiranje pripravnikov. Brez opravljenega pripravništva mladi ne morejo pristopiti k strokovnemu izpitu, če tega nimajo opravljenega, se ne morejo zaposliti v svoji stroki. Področje pripravništva bi bilo potrebno ustrezno urediti in zagotoviti stabilno financiranje.

Mladi se v današnjem času vse težje osamosvojijo, ker za to potrebujejo ekonomsko neodvisnost od staršev, ki pa je ni mogoče doseči, ker ne morejo najti varne zaposlitve ali se sploh zaposliti. Rešitev nekateri mladi vidijo v iskanju zaposlitve v tujini. Zgovoren je podatek, da 45 % odstotkov anketiranih študentov močno soglaša s trditvijo, da bi država morala narediti veliko več za to, da ljudje ne bi padli v revščino. S to trditvijo sicer bolj soglašajo študenti Fakultete za socialno delo, kar kaže na vpliv študija na odnos študentov do vloge države pri urejanju socialnih zadev.

Ena pomembnejših tem je zadovoljstvo s sedanjim življenjskim standardom, predvsem primerjava tega s socialnim statusom študentov. Vsak človek ima željo biti del družbe, v kateri živi, revščina oziroma nizek socialni status pa da človeku občutek odtujenosti in manjvrednosti. Na splošno so anketirani s svojim sedanjim življenjskim standardom zadovoljni. Občutne razlike v zadovoljstvu opazimo, ko primerjamo zadovoljstvo z življenjskim standardom in socialnim statusom. Študenti z nizkim socialnim statusom so namreč zelo nezadovoljni s svojim življenjskim standardom. Slabe življenjske okoliščine imajo lahko negativen vpliv na zdravje, socialno življenje in samopodobo.

S koncem šolanja se veča pritisk na študente, povečuje se njihov strah pred tem, da po končanem šolanju ne bodo našli ustrezne zaposlitve. Anketirani glede možnosti za zaposlitev v Sloveniji niso optimistični. Veliko jih meni, da imajo slabe možnosti za zaposlitev. Na socialni status pomembno vpliva tudi regija, v kateri imajo anketirani stalno prebivališče. V Sloveniji sta najslabše razviti posavska in podravska statistična regija, najbolje pa primorsko-notranjska in goriška statistična regija. Rezultati ankete so pokazali, da je največ študentov z nizkim socialnim statusom v pomurski regiji.

Raziskave so pokazale, da se odnos do dela lahko spremeni s slabimi izkušnjami. Zato se mi zdi pomembno poskrbeti, da mladim omogočimo, da ob vstopu na trg dela dobijo pozitivne izkušnje, sicer je njihov odnos do dela že ob iskanju zaposlitve negativen.

Rešitve za izboljšanje položaja študentov vidim v sistemskih spremembah. Menim, da bi bilo potrebno ustvariti večjo povezanost med delodajalci in fakultetami. To bi bilo v prid vseh vpletenih. Delodajalci bi dobili potrebno delovno silo, fakultete bi imele smiselno strukturiran učni program, študenti bi bili bolje opremljeni in pripravljeni na prihodnost ter iskanje zaposlitve, če bi v času študija imeli več praktičnih izkušenj.

Glede na to, da imajo nekatere regije v Sloveniji višjo stopnjo tveganja revščine, bi morali več pozornosti nameniti izboljšanju razmer v teh regijah. K reševanju problematike študentov bi pripomogla tudi večja angažiranost mladih. Mladi bi se morali vključiti v reševanje te težave in izraziti svoje mnenje, predlagati rešitve, saj gre za njihovo prihodnost. Država bi morala tudi bolje nadzorovati delodajalce in zaostriti zakone na področju oblik zaposlovanja. Vse preveč je namreč neprimernih zaposlitev, ki zaposlenim povzročajo zdravstvene težave in vplivajo na kakovost njihovega življenja.

Kot je napisano v teoretičnem delu, so nekatere skupine mladih ranljivejše. To so mladi, ki so predčasno izključeni iz izobraževanja in šole, tisti, ki naredijo neposreden prehod iz šole na delo in vstopijo v nizko kvalificirane in nestabilne segmente trga dela, mladi, ki po poklicnem usposabljanju vstopijo v nestabilne segmente trga dela ali postanejo nezaposleni takoj po usposabljanju, tisti s slabimi izobraževalnimi kvalifikacijami, mladi, ki nimajo finančne in / ali čustvene podpore svoje družine, tisti, ki gredo po alternativni poti (na primer zgodnje starševstvo). Na te skupine bi morali biti kot družba še posebej pozorni in jih umestiti v ustrezne programe, ki bi jim pomagali na poti do osamosvojitve. Pri tem bi lahko pomagali socialni delavci, ki so izučeni pri delu z ranljivimi skupinami. Osredotočili bi se lahko na preventivno delo že

v osnovnih šolah. Pomagali bi staršem, da bi postali kompetentni pri podpiranju svojih otrok.

Da bi izboljšali razmere na trgu zaposlovanja in mladim omogočili ekonomsko neodvisnost ter s tem samostojno življenje, je ključno sodelovanje vseh naštetih institucij in države.

6. Uporabljena literatura

Biggart, A., Julkunen, I., Kazepov, Y., Kovacheva, S., Pohl, A., Ule, M., & Walther, A. (2005).*Thematic study on policy measures concerning disadvantaged youth : final report. Volume 1.* Inštitut za regijske inovacije in socialne raziskave, Bruselj.

Cupar, T., Flere, S., Hlebec, V., Klanjšek, R.., Kobše, Ž., Kuhar, M., Lahe, D., Lavrič, M., Naterer, A., Rutar, T.(2019). *Slovenska mladina 2018/2019.* Pridobljeno 11.5.2019 s https://mlad.si/uploads/objave/NOVICE%20UREDNISTVO/Slovenska%20mladina%202018-2019.pdf.pdf

Čeplak, M.M., Rener, T., Tivadar, B., & Ule, M. (2000). *Socialna ranljivost mladih*. Šentilj: Aristej.

Črnak Meglič, A., Dremelj, P., Kobal Tomc, B., Kovač, N., Narat, T., Smolej Jež, S., Trbanc, M. (2015).*Socialni položaj v Sloveniji 2013- 2014*. Pridobljeno s 12.4. 2019 s https://www.irssv.si/upload2/Koncno%20porocilo%20(dopolnjeno-februar15).pdf

Haralambos, M., Holborn, M. (2001). *Sociologija: Teme in pogledi.* DZS, Ljubljana.

Ignjatović, M., Kramberger, A., Pavlin, S., Svetličič, M., Štarkl, D., & Trbanc, M. (2007). *Zaposljivost v Sloveniji*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.

Leskošek, V. (2009). Zaposlitvene možnosti mladih. *Socialno delo*, 48(4), 207-214.

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. (2019). *Sociala*. Pridobljeno 25.3.2019 s http://www.mddsz.gov.si/si/delovna_podrocja/sociala/

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. (2019). *Osnovne definicije*. Pridobljeno 27. 3. 2019 s http://www.ursm.gov.si/si/delovna_podrocja/osnovne_definicije/

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. (2019). *Naloge in cilji URSM*. Pridobljeno 29.3. 2019 s http://www.ursm.gov.si/si/o_uradu/naloge_in_cilji_ursm/

Pipan, T. (2014). *Vloga mladinskega dela pri integraciji socialno izključene mladine.* (Magistrsko delo). Fakulteta za družbene vede, Ljubljana.

Statistični urad Republike Slovenije. (2019). *Kazalniki dohodka, revščine in socialne izključenosti, Slovenija, 2018*. Pridobljeno 11.6.2019 s https://www.stat.si/StatWeb/News/Index/8175

Ule, M., (2008). *Za vedno mladi? Socialna psihologija odraščanja*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.

Ule, M., Rener, T., Miheljak, V., Čeplak, M.M., Tivadar, B., Kuhar, M., Kamin, T., & Štebe, J. (2002). *Mladina 2000: slovenska mladina na prehodu v tretje tisočletje.* Maribor: Aristej.

Ustava Republike Slovenije. (1991). Ur. L. RS 33/ 1991.

7. Priloge

1.17. Priloga A: Anketni vprašalnik

Pozdravljeni, sem Mateja Vončina, študentka 4. letnika Fakultete za socialno delo in pripravljam diplomsko nalogo z naslovom Socialni status mladih v Sloveniji. Namen raziskave je ugotoviti, kakšen je socialni status mladih v Sloveniji. Za namene diplomske naloge bom raziskavo izvedla v višjih letnikih Fakultete za socialno delo in Ekonomske fakultete. Anketa je anonimna in Vam bo vzela pet minut časa. Podatki bodo uporabljeni samo za pripravo tega diplomskega dela. Za Vaše sodelovanje se Vam prijazno zahvaljujem.

1.) Spol:

○ Moški

○ Ženski

2.) Koliko ste stari?

3.) V kateri regiji je vaše stalno prebivališče?

○ Koroška

○ Osrednjeslovenska

○ Gorenjska

○ Notranjska

○ Primorska

○ Štajerska

○ Pomurska

○ Dolenjska

4.) Obiskujem:

○ Fakulteto za socialno delo

○ Ekonomsko fakulteto

5.) Kako ocenjujete svoj socialni status?

☐ Nizek

☐ Srednji

☐ Visok

6.) Kakšna je izobrazba vaših staršev?

Mama:

Oče:

7.) Ali vam je v zadnjem letu zmanjkalo denarja za plačilo položnic, nakup hrane... ?

○ Ne

○ Če da, kolikokrat v zadnjem letu:

8.) Kako pokrijete stroške študija?

○ v celoti sam(študentsko delo)

○ delno sam/a, delno starši

○ v celoti starši

○ štipendija

○ delno štipendija, delo študentsko delo

○ Drugo:

9.) Kako ste zadovoljni s svojim sedanjim življenjskim standardom?

Ocenite na lestvici od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni izredno nezadovoljen, 5 pa izredno zadovoljen.

○ 1 ○ 2 ○ 3 ○ 4 ○ 5

10.) Kako bi na splošno ocenili možnosti, da mladi ljudje v Sloveniji pridejo do zaposlitve?

Ocenite na lestvici od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni izjemno slabe možnosti za zaposlitev, 5 pa izjemno dobre možnosti za zaposlitev.

○ 1 ○ 2 ○ 3 ○ 4 ○ 5

11.) Povejte, koliko soglašate ali ne soglašate z naslednjo trditvijo. »Država bi morala narediti veliko več zato, da ljudje ne bi padli v revščino.«

○ močno soglašam

○ soglašam

○ niti soglašam- niti ne soglašam

○ ne soglašam

○ sploh ne soglašam

12.) Ali razmišljate o selitvi v tujino, da bi našli zaposlitev?

○ da, o tem pogosto razmišljam

○ občasno pomislim na to možnost

○ ne, zagotovo ne bom iskal/a zaposlitve v tujini

Hvala za Vaše odgovore!